Nr. 37 | Należytość pocztową opłacono gotówką | Lwów, piątek 15 lutego 1924. | Rok VII.

DZIENNIK LUDOWY

ORGAN POLSKIEJ PARTJI SOCJALISTYCZNEJ

CENA PRENUMERATY:
We Lwowie mies. 5,700.000 Mk., z dostawą do domu 6,250.000 Mk., na prowincji 6.250.000 Mk., za granicą 10,000.000 Mk
Cena pojedynczego egzemplarza na całym obszarze Polski
250.000 Mp
na prowincjonalnych dworcach 300.000 Mk.
Redakcja i Administracja Lwów, Sykstuska 21.
Tel. w dzień Nr. 24 — od godz. 10 wieczór 496.

NAKŁ.: LUD. SPÓŁDZIELCZEGO TOW. WYD. CZEK P. K. O. Nr. 142.176. REDAKTOR NACZ.: ARTUR W. HAUSNER.

Ekspose ministra Zamojskiego.

O delegaturę polską do Ligi Narodów.

WARSZAWA, 13. II. (Tel. wł.). Kandydatami rządu na stanowisko delegatów do Ligi Narodów są Strassburger, Aszkenazy i Skrzyński.

Wymordowanie separatystów w Pirmasens.

PIRMASENS, 13. II. (Pat). Wczoraj o godz. 11 przed południem, przed budynkiem rządowym, w którym byli zebrani separatyści, zgromadził się olbrzymi tłum publiczności i zaczął budynek oblegać. Separatyści zabarykadowali się. Wieczorem grupy Selbstschutzu zaczęły szturmować do gmachu, ale wobec zabarykadowania wejścia, nie mogli wedrzeć się do wnętrza. Sprowadzono straż ogniową, jej akcja jednak nie dała rezultatów. Wobec tego tłum

OBLAŁ BUDYNEK BENZYNĄ I PODPALIŁ GO.

Gdy część gmachu stanęła w płomieniach, separatyści usiłowali wyjść. W międzyczasie kilku atakujących dostało się do wnętrza, gdzie wywiązała się walka. Separatyści, którzy opuścili budynek,

ZOSTALI PRZEZ TŁUM WYMORDOWANI.

Wśród nich znajdował się także komisarz rządu Schwaab. Budynek jeszcze pali się.

PIRMASENS, 13. II. (Pat). Jak dotychczas stwierdzono, podczas walki przed budynkiem rządowym zabito 17 osób, między niemi 14 separatystów.

Macdonald zwołuje konferencję międzynarodową.

LONDYN, 13. II. (Pat). „Daily News“ donoszą, że konferencja międzynarodowa, którą zamierza zwołać Macdonald, ma obejmować następujący program:

1) Konferencja ma uchwalić wykonanie propozycji komitetu rzeczoznawców. Wykonanie tych propozycji byłoby przeprowadzone pod kierunkiem komisji Ligi Narodów. 2) Niemcy otrzymałyby moratorjum na 4 i pół lat. 3) Po upływie moratorjum ustaliłaby międzynarodowa konferencja raty roczne, które mają Niemcy płacić z tytułu reparacji. 4) Anglja udzieliłaby Francji 20-letniego moratorjum dla jej długów. 5) Konferencja miałaby się zająć przekazaniem kontroli wojskowej Lidze Narodów.

—::::—

Pożyczka kolejowa.

WARSZAWA, 13 II (AW) Grabski na konferencji prasowej wyjaśnił dziś warunki wypuszczenia pożyczki kolejowej. Dawać ona będzie 10 do 100, a ponieważ kurs jej emis. jest 90 przeto istotny procent wynosi przeszło 11, a uwzględniając zwolnienie od podatku 12 od sta. Pożyczka ta będzie umorzona w ciągu lat 10. Jest ona złotą tj. zarówno procent jak i kapitał będą spłacane w równowart. franka złotego. W ten sposób pożyczka ta niezależna będzie od wahań walutowych. Pieniądze zdobyte w ten sposób użyte będą na inwestycje i powiększenie taboru kolejowego

—::::—

Podatki od artykułów spożywczych nie będą podwyższone

WARSZAWA, 13 lutego (Tel. wł. Z powodu pogłosek, jakoby minister skarbu zamierzał podwyższyć podatki od artykułów spożywczych, dowiadujemy się, że taki zamiar obecnie nie istnieje.

—::::—

Dyplomaci państw bałtyckich w Warszawie.

WARSZAWA, 13. II. (Tel. wł.). Przybyłych na konferencję dyplomatów państw bałtyckich przyjmie prezydent Wojciechowski w sobotę na obiedzie, wieczorem zaś odbędzie się u premiera Grabskiego raut.

—::::—

Nowy kryzys marki niemieckiej.

BERLIN, 13. II. Koła finansowe wyrażają zapatrywanie, że kryzys na rynku dewizowym, który w ubiegłym tygodniu objawiał się wzmożonym popytem na obce dewizy i spadkiem marki niemieckiej, został przełamany, zwłaszcza że od soboty daje się wyczuć lekka poprawa sytuacji. Wprawdzie nie da się zaprzeczyć, że ostatnio wzmogło się zapotrzebowanie legalnie dopuszczalnego importu ale ruch ten należy przypisać wpływom spekulacji.

—::::—

Obrót banknotów w Niemczech.

BERLIN, 13. II. (Pat). Wykaz Banku Rzeszy z dnia 31. stycznia b. r. stwierdza wzrost obrotu banknotów o 26'5 trylionów marek, t. j. do sumy 183'7 trylionów Mk.

—::::—

Kłajpeda żąda autonomji.

KŁAJPEDA, 13. II. (A. W.). Sytuacja w okręgu kłajpedzkim stale zaostrza się, przyczem pogłębia się zatarg między ludnością Kłajpedy a rządem lokalnym litewskim i władzami litewskiemi. Ludność domaga się w sposób coraz bardziej stanowczy wprowadzenia autonomji.

—::::—

Z Senatu.

WARSZAWA, 13 lutego (Tel. wł. Na dzisiejszym posiedzeniu senatu marszałek Trąmpczyński wygłosił przemówienie, poświęcone pamięci Wilsona, którego wysłuchano stojąco. Po referacie sen. Posnera uchwalono ratyfikację międzynarodowej konwencji o zwalczaniu handlu kobietami. Następnie przyjęto

Ustawę o przyznaniu wyższej szkole handlowej w Warszawie praw szkół akademickich; ustawę o pragmatyce służbowej w województwie śląskiem; nowelę do ustawy o uposażeniu emerytalnem.

Najbliższe posiedzenie odbędzie się 27 bm.

—::::—

Prezes komisji konstytucyjnej.

WARSZAWA, 13. II. (A. W.). Prezesem komisji konstytucyjnej wybrano posła Głąbińskiego.

—::::—

Rozwiązanie Rady miejskiej w Tarnowie.

KRAKÓW, 13 lutego. (PAT.) Dzienniki donoszą z Tarnowa, że tamtejsza Rada miejska została rozwiązana. Kierownikiem tymczasowym zarządu miasta został inż. Rypuszyński.

Zapisy na akcje Banku polskiego.

WARSZAWA, 13. II. (A. W.). W coraz większej liczbie zgłaszają się subskrybenci na duże ilości akcyj: Komunalny Bank Kredytowy w Poznaniu wpłacił całkowicie należność na 1200 akcyj; Polski Bank Przemysłowy zadeklarował subskrybcję 5.000 akcyj.

—::::—

Zajścia listopadowe przed sądem.

WARSZAWA, 13 lutego. (AW) Rozprawa przeciw uczestnikom zajść listopadowych w Krakowie — znajdzie się około 15 bm. na wokandzie

—::::—

Jeszcze sprawa por. Radomskiego.

WARSZAWA, 13 lutego. (AW.) Okręgowy sąd wojskowy rozważał dziś sprawę por. Jerzego Radomskiego, oskarżonego o znieważenie sądu polskiego. Por. Radomski podczas jawnej rozprawy oświadczył, że sąd, który sądził sprawę posła Strońskiego o obrazę b. Naczelnika Państwa, był komedją. Obecnie Radomski, nie zaprzeczając faktu wyjaśnił, że słów tych użył pod wpływem oburzenia. Oskarżonego uwolniono na podstawie art. 303 procedury wojskowej.

Expose ministra spraw zagranicznych.

Stosunek Europy do Rosji. — Kwestja sanacji finansowej Niemiec. — Polska a Czechosłowacje — Porozumieuie francusko-angielskie.

WARSZAWA. 13. II. (Pat). Na dzisiejszem posiedzeniu komisji spraw zagr. minister Zamojski wygłosił przemówienie, które w streszczeniu brzmi:

Z naszego punktu widzenia, do najważniejszych w Europie wypadków zaliczyć należy dokonywującą się zmianę stanowiska dotychczasowego państw europejskich

W STOSUNKU DO ZWIĄZKU REPUBLIK SOWIECKICH.

Zmiana ta. wyraziła się w uznaniu sowietów de iure przez Anglję. Włochy i w zawarciu traktatu włosko - rosyjskiego. Kwestja wejścia na tę drogę jest również rozważana przez szereg innych państw Konsekwencją tego będzie wejście związku republik sowieckich w normalne stosunki z państwami Europy zachodniej, co, mam nadzieję. wzmocni gwarancje pokojowe polityki naszego sąsiada ze wschodu. Podstawą naszych stosunków ze związkiem republik sowietów jest traktat ryski. do którego wykonania w całej pełni dążyć będziemy.

Przechodząc do naszego sąsiada z zachodu. chcę zatrzymać uwagę Panów na sprawie

SANACJI FINANSOWEJ NIEMIEC

i rozwiązania problemu reparacyjnego. Niestety. stan umysłów w Niemczech ciągle jeszcze nie daje nam pewności. że państwo wejdzie na drogę pokojowego rozwóju na gruncie istniejącego stanu rzeczy, uwarunkowanego traktatami co wskazuje na potrzebę utrzymania ścisłego kontaktu z państwami. które sobie postawiły za zadanie czuwanie nad utrzymaniem pokoju. Z tego względu należy powitać z zadowoleniem układ pomiędzy Francją a Czechosłowacją. Ostatnie wypowiedzenie się Benesza w komisji spraw zagr. pozwala nam mieć nadzieje. na postęp rozwoju i

NASZYCH STOSUNKÓW Z REPUBLIKĄ CZECHOSLOWACKĄ

nad którym pracę uważam za bardzo ważne swoje zadanie. Jakkolwiek kwestja Jaworzyny. wzięła obrót. nieodpowiadający naszym żądaniom. z chwilą zapadnięcia ostatecznej decyzji nie może nadal odgrywać roli w stosunkach między obu państwami.

Sanacja finansowa w Niemczech jest ściśle związana z problemem reparacyjnym, który ma tak doniosłe znaczenie dla naszego wielkiego sojusznika na Zachodzie. Po oświadczeniach nowego premiera Wielkiej Brytanji należy oczekiwać. że porozumienie między dwoma mocarstwami na gruncie uwzględnienia słusznych postulatów tej strony, która jest najbardziej zainteresowana. to jest Francji. nastąpi ku uspokojeniu i zadowoleniu wszystkich.

Wypada mi przy rozpoczęciu moich funkcji uczestniczyć

W KONFERENCJI PAŃSTW BAŁTYCKICH.

która się zbiera w Warszawie dnia 15. bm. Kładę silny nacisk na to, że nie jest to porozumienie. zwrócone przeciw komukolwiek, lecz praca pozytywna nad rozwojem naszych krajów na grucie pokojowym.

Dyskusja nad ekspose.

WARSZAWA, 13 lutego. (PAT.) Po wygłoszeniu ekspose ministra spraw zagr. wywiązała się dyskusja.

P. Perl, uważa ekspose p. ministra za bardzo ogólnikowe i więcej nadające się na manifestację dla zagranicy. Tłumaczy to sobie nieznajomością naszego terenu parlamentarnego u p. Zamoyskiego.

W sprawie niemieckiej p. minister nie zaznaczył, czy będziemy pomagali Niemcom w sprawie utrwalenia demokracji i ogólnego uspokojenia Niemiec, co leży bezwzględnie w naszym interesie. W tym kierunku należy się zbliżyć do polityki Anglji. P. Perl nie ma wrażenia, jakobyśmy byli w Lidze Narodów czynnikiem współdziałającym, twórczym, w ustalaniu pokoju w Europie. P. Perl podnosi fakt, że Macdonald, zanim jeszcze został premierem, wyraził wątpliwość co do słuszności granic, ustalonych przez traktaty pokojowe. My z naszego stanowiska musimy bezwzględnie bronić nietykalności naszych granic ustalonych, gdyż w przeciwnym razie mogłyby z tego powstać nowe konflikty wojenne. — Mowca porusza dalej sprawę sojuszu francusko-czechosłowackiego i widzi w nim niebezpieczeństwo, zwłaszcza, gdyby ten sojusz miał doprowadzić do zbliżenia Rosji z Francją za pośrednictwem Czechosłówacji. Również mowca powątpiewa w możność osiągnięcia porozumienia — z Czechosłowacją, zwłaszcza że względu na to, że Czechowacja wciąż jeszcze kwestjonuje nasze wschodnie granice. W konflikcie Polski z Rosją, zdaniem mowcy Czechosłowacja stanęłaby po stronie Rosji. W zakończeniu p. Perl porusza jeszcze sprawy wewnętrzne ministerstwa spraw zagranicznych, wspominając o rugach partyjnych oraz konieczności wzmożenia propagandy.

P. Niedziałkowski zaznacza, że nie naruszając przymierza z Francją, które w Polsce nie znajduje w żadnym obozie przeciwników, można jednak dążyć do polityki samodzielnej, której najbliższem zadaniem byłoby zbliżenie się do Angiji. Mowca stwierdza, że w całej Europie daje się wyczuwać zwrot na lewo, do czego Polska musi się bezwzględnie przystosować. Pierwszym krokiem w tym kierunku będzie zbliżenie się do Anglji.

Dalszy ciąg dyskusji odroczono do piątku, do następnego posiedzenia komisji.

Young o uzdrowieniu gospodarczem Polski.

WARSZAWA. 13. II. (Pat). Sprawozdanie komandora Younga złożone prezesowi Rady ministrów zawiera następujące słuszne uwagi:

Dobre funkcjonowanie systemu skarbowego zależy od trzech czynników: Przyzwyczajenia ludności do systemu podatkowego poczucia odpowiedzialności społeczeństwa w stosunku do skarbu oraz doświadczenia i przygotowania urzędników skarbowych. Polska posiada pomyślne warunki wybrnięcia z trudności finansowych: bogactwo naturalne, bogactwo zorganizowanego przemysłu oraz bogactwo tkwiące w charakterze pracowitego i uzdolnionego narodu. Pozatem ma ona mały dług państwowy i niema odszkodowań.

Obecne warunki finansowe: Ujemny objaw obecnych warunków finansowych w Polsce to brak pieniędzy w kraju, brak kredytu i brak zaufania do marki. których konsekwencją jest zwrot od praworządnej produkcji ku spekulacji.

Źródłem złego jest inflacja i nadmierny druk marek, który dłużej trwać nie może pod grozą katastrofy. Inflacja jest rezultatem deficytu budżetowego. Lekarstwem na nią jest usunięcie deficytu przez wzmożenie dochodów za pomocą podatków, uzyskanie pieniędzy za pomocą pożyczek oraz zmniejszenie wydatków będący najskuteczniejszym z tych trzech sposobów. Wszystkie te środki winne być stosowane odrazu. Pierwsze miejsce zająć powinna redukcja wydatków, drugie pożyczki a trzecie zwiększenie dochodów. Wprowadzić trzeba zdrowy pieniądz.

Nie należy wypuszczać nowej waluty dopóki państwo nie pokryje deficytu. Reforma monetarna powinna się udać odrazu. Rząd winien więc zaczekać z nowym pieniądzem aż do chwili powstrzymania inflacji.

Państwo może w najbliższej przyszłości uzyskać jako maximum dochodów 800 miljonów złotych rocznie. Wydatki zredukować należy do tej sumy. t. j. miesięcznie do 72 miljonów złotych.

Główną przeszkodą nie jest niezdolność do zapłacenia podatków lecz trudność w ich ściągnięciu. Koniecznem jest zwiększenie sprawności maszyny podatkowej.

Sprawa redukcji wydatków na armję może być zdecydowaną przez mężów stanu danego kraju. System kolejowy należałoby na jakiś czas pozostawić w obecnym stadjum rozwoju, przyczem należy podnieść taryfy i znieść wolne bilety kolejowe. Państwo powinno zatrzymać poczty i telegrafy, drukarnie państwowe i zakłady amunicyjne. Wydzierżawić zaś lub sprzedać zdrojowiska państwowe, fabryki, kopalnie, rurociągi i udziały państwowe w przedsiębiorstwach przemysłowych.

Statut Banku biletowego ogłoszony już i zatwierdzony oparty jest na zdrowej podstawie. Państwo nie powinno uczestniczyć w kapitale Banku. Subskrypcja musi być dokonana w gotówce. Państwo nie może uzyskiwać w Banku kredytu. Przejście na nową walutę winno być dokonane ostrożnie po osiągnięciu równowagi budżetowej.

Rząd powinien pożyczać, ile tylko może. Pożyczki wewnętrzne lepsze są od zewnętrznych. gdyż nie wyciągają pieniędzy z kraju. Pożyczki muszą być oparte na podstawie złota, opiewać na krótki termin przy wysokim oprocentowaniu. Pożyczkę zagraniczną może Polska osiągnąć po wydobyciu się z obecnych trudności własnemi siłami. Po przeprowadzeniu naprawy finansów nie powinna się Polska wahać przed zaciągnięciem pożyczki zagranicznej, używając na jej zabezpieczenie n. p. koleji żelaznych. Polska powinna poszukać obcego kapitału by wzmocnić swą finansową pozycję, ochronić kurs waluty i uzyskać zasoby na odbudowę. ale dopiero po sanacji stosunków.

Produkcja ropy w Zagł. borysławskiem.

WARSZAWA. 13. II. (Pat). Produkcja ropy w Zagłębiu borysławsko - tustanowickiem stale się zwiększa. Według przybliżonych obliczeń produkcja w połowie listopada wynosiła 174 wagonów. z końcem. listopada 173 wagonów. w połowie grudnia z. r. 183 wagony. Na ten wzrost wpływa fakt dowiercenia nowego szybu Tow. akc. „Galicja". Towarzystwo to dowierciło szyb „Józefa" w Mrażnicy, głębokości 1.480 m. wydzielający około 10 m. sześć. gazu na minutę.

—::::—

Cziczerin o polityce zagranicznej sowietów.

MOSKWA, 13 lutego. (AW.) Cziczerin zamieszcza w prasie sowieckiej wywiad na temat sytuacji międzynarodowej Sowietów. Uznanie przez Anglję stanowi punkt wyjścia dla międzynarodowych stosunków sowietów. Omawiając sprawę uznania sowietów przez Anglję zaznacza, że rząd angielski wie dobrze, iż sowiety nie odstąpią od zasadniczych postulatów swej polityki wszechświatowej, zwłaszcza na wschodzie kontynuować będą swą politykę pozbawioną agresywności. Jeżeli rząd Masdonalda również nie wykaże tendencji agresywnych, to wszystkie kwestje sporne rozstrzygnięte zostaną bardzo łatwo.

—::::—

Ubezpieczenie od bezrobocia.

Z Komisji Ochrony Pracy.

Na posiedzeniu dnia 9. b. m. przyjęto na komisji art. 8. ustalający normy zasiłków pieniężnych. Posłowie z PPS. i NPR. domagali się zachowania norm z dawnego projektu komisyjnego od 30 — 60 proc. zależnie od stanu rodziny.

Komisja jednak zgodnie z wnioskiem rządowym przyjęła normy niższe od 30 — 50 proc. Odsetki te mają być obliczane tak samo, jak i wkładki od zarobków faktycznych. Komisja zgodziła się na wniosek tow. Ziemięckiego, ażeby, jeśli do czasu wypłacania zasiłku ulegną zmianie zarobki tej kategorji robotników, do której należy dany bezrobotny, w tym samym stopniu zmieniona została norma zasiłku brana jako podstawa do obliczania zasiłków.

Poseł Trepka (L. N.) proponował, ażeby można było w poszczególnych wypadkach zasiłki pieniężne zastąpić świadczeniami w naturze (żywność i t. p.) oraz ażeby Minister Pracy mógł poddawać działaniu ustawy lub zwalniać na pewien czas poszczególne okręgi, lub gałęzie pracy.

Tow. Gardecki, Stańczyk, Ziemięcki oraz posłowie z N. P. R. wypowiedzieli się przeciwko tym wnioskom, wskazując jakie w razie przyjęcia tych wniosków mogłyby wyniknąć komplikacje i nadużycia.

Wnioski te były postawione wskutek nadawania projektowanej ustawie ubezpieczeniowej charakteru opieki społecznej. Byłoby rzeczą wysoce niesłuszną, gdyby robotnik ubezpieczony, opłacający wkładki, miał zamiast zasiłków pieniężnych w wysokości w ustawie przewidzionej, otrzymywać „zupki“, lub na podstawie rozporządzenia ministra był pozbawiany prawa do świadczeń.

Wnioski pos. Trepki zostały odrzucone. Utrzymano 10 dni od dnia zarejestrowania się jako okres (karencyjny), po którym dopiero bezrobotny otrzymać może zasiłek. Wniosek PPS. i NPR. skrócenia tego okresu do dni 6. tak jak to jest w innych państwach odrzucono, jak również wniosek prawicy przedłużenia tego okresu do dni 14.

Okres, w ciągu którego może bezrobotny pobierać zasiłki oznaczony został na 13 tygodni, okres ten może jednak być przedłużony, przez Ministra Pracy na wniosek Zarządu głównego funduszu ubezpieczeniowego.

Do przepisów o tem, joką pracę, jako odpowiednią, obowiązany jest bezrobotny przyjąć, dodano na wniosek PPS., iż bezrobotny tylko wtedy obowiązany jest przyjąć pracę poza miejscem jego zamieszkania, jeśli będzie mu zapewniona możność otrzymania mieszkania.

Sytuacja w przemyśle naftowym.

Borysław, 10 lutego.

Przed miesiącem donosiły pisma burżuazyjne o zawartym porozumieniu między angielską Spółką naftową „Citti“ a Spółką „Petroleum Oil Trust“, w celu wyzyskania odpowiedniej konjunktury i stworzenia sobie wielkiego rynku zbytu dla produkcji naftowej. Doniesienie to z jednej strony schlebiało żądnej rynku zbytu naszej produkcji — z drugiej zaś strony nosiło charakter ostrzegawczy przed rzekomym kryzysem, który tak boleśnie dotyka masy robotnicze. Naturalnie kapitałowi i jego prasie ani o pierwsze a tym bardziej o drugie nie chodzi! Chodzi poprostu o to, aby z góry urobić sobie opinię na wypadek wydania przez przemysłowców zarządzeń o ograniczeniu ruchu i redukcji personalu. Zło tkwi w tem, że rząd nie chce kontrolować czynności przemysłowców naftowych, ci zaś swymi redukcyjnymi zarządzeniami chcą wywrzeć presję na rząd, aby ich oszczędzał przy wymiarze podatków, a z drugiej strony steroryzowac robotników i pozbyć się z pośród nich najbardziej uświadomionych mężów zaufania.

Ten podwójny teror, prowadzony jest z żelazną konsekwencją, a wysługuje się mu z całą służalczością burżuazyjna, choć podobno tak bardzo patrjotyczna prasa, mimo że tu chodzi o interesy obcego kapitału, sprzeczne z interesem skarbu państwa i robotnika polskiego.

O ile chodzi o robotników, to kapitaliści naftowi mogą być przekonani, że będą oni stać niegięcie bezwzględnie na stanowiskach usunięcia braków, jakie wynikają z powodu niskich płac.

Gdy zastanowilibyśmy się nad ogromem dochodów, jakie przez kilkuletni okres mieli przemysłowcy naftowi, to przed oczyma naszymi stanęłyby cyfry, jakie niewątpliwie w żadnym budżecie nie figurowały.

Cały okres wojny i powojenny aż do roku 1923 włącznie, przemysłowcy naftowi tuczyli się podwójnemi zyskami. Produkcję naftową sprzedawali zagranicą w dewizach zagranicznych, i ten cenny pieniądz przechowywali starannie w bankach chroniąc się przed dewaluacją marki polskiej. Stąd czerpali oni kolosalne zyski. Natomiast zarobki robotnicze doliczano w markach polskich a nadto przez zwłokę w wypłatach, dochodzącą czasami do 5-ciu i więcej dni, co pomnażało znów ich dochody. A teraz, w czasie tak ciężkiej zimy i trudnych warunków życia, przemysłowcy naftowi masowo redukują robotników, pozostawiając w pracy tylko swych pupilów, a wydalają takich, którzy prócz zarobku na kopalni, nie posiadają nic innego, co mogłoby być ich podstawą życiową.

Terorem zmuszają niektóre firmy robotników do tego, by zrzekli się pierwszej kategorji a przyjęli drugą kategorję płac, mimo wyższej kwalifikacji zawodowej, albo też by się zgodzili na dłuższy okres czasu pracy. Upominanie się robotników o prawa wynikające z umowy zbiorowej, pociąga za sobą utratę pracy, słowem, prowokuje się robotników,

Już dziesiątki rodzin robotniczych są pozbawione środków do życia, zdane są na pastwę losu!

Aby zapobiedz stąd mogącej wyniknąć katastrofie, rząd winien jaknajrychlej wprowadzić w życie ustawę o ubezpieczeniu robotników na wypadek bezrobocia. Niezależnie od tego, konieczna jest kontrola rządu nad przemysłem naftowym, by położyć kres samowoli prowokacji, rozwydrzonych wojennemi stosunkami przemysłowców.

Ter.

—::::—

Nauka drożeje.

W poszukiwaniu źródeł dochodów państwowych, wpadło ministerswo oświaty na oryginalny pomysł: wprowadza olbrzymie jak na dzisiejsze stosunki czesne w szkołach średnich, wynoszące za drugie półrocze b. r. aż 60 złotych, co przerachowane na marki przedstawia pokaźną sumę blisko 120 miljonów. Jest to spadek po smutnej pamięci rządzie Chjeno-Piasta, którego minister oświaty Głąbiński kurczył naukę przez kreślenie najpotrzebniejszych pozycji na szkoły i wyszukiwał źródła dochodów dla tego ministerstwa, jakgdyby z nauczania można było robić przedsiębiorstwo dochodowe. W Królestwie największa ilość szkół średnich jest w rękach prywatnych, za naukę opłaca się tam mniej więcej po 20 złotych miesięcznie. Widocznie więc w Warszawie pozazdroszczono Galicji, że ma naukę bezpłatną i postanowiono ją „utrudnić“.

Niewiadomo, czy rozporządzenie o opłatach szkolnych wchodzi w zakres „pełnomocnictw“ dla prezydenta ministrów, w każdym razie tego dochodu dla skarbu państwa nie można uważać za zbyt moralny, w przeciwieństwie do podatków — powiedzmy — od alkoholu.

Opłata wynosząca 60 złotych za półrocze przekracza budżet robotnika a rezultatem tego będzie, że wielu uczniów, którzy o głodzie i chłodzie przepychają się przez szkoły, będzie musiało przerwać naukę, w szkołach zaś pozostanie tylko młodzież zamożna.

W szkołach austrjackich czesne wynosiło 40 kor. półrocznie, ale od czesnego byli zwalniani wszyscy niemajętni, którzy się wykazywali dobrem świadectwem. U nas bezpłatna nauka przewidziana jest tylko dla 10 procent uczniów w każdym zakładzie — warszawski koncept oblicza, że w Polsce jest tylko 10 procent ludzi nie mających środków do płacenia za szkoły.

Cały ten pomysł to kwiatek niezaszczytny w wieńcu „sposobów“ uzdrowienia skarbu.

Ważne dla płacących podatek majątkowy.

Minister skarbu wydał rozporządzenie uzupełniające szczegóły co do ściągania drugiej zaliczki na podatek majątkowy.

Rozporządzenie postanawia m. i. że 1. *Płatnicy których majątek nie przenosi 3 tysięcy złotych pol. nie są zobowiązani do płacenia zaliczki nawet wtedy, gdyby zostali wciągnięci do ksiąg bieżących. 2. Że wysokość zaliczki drugiej na podatek majątkowy nie może przekraczać połowy całego podatku majątkowego.*

Płatnicy zainteresowani punktem drugim mają bezzwłocznie wnieść podanie do odnośnych inspektoratów skarbowych.

Podział dochodu z odczytu Piłsudskiego.

Ostateczne obliczenie wpływów z odczytu marszałka Piłsudskiego o powstaniu styczniowem wykazało czystego dochodu 5.677 miljonów. Komitet obchodu w porozumieniu z marszałkiem Piłsudskim i min. spraw wojsk. podzielił tę sumę jak następuje: dla warszawskiego i lwowskiego Tow. Weteranów 63 r. po 1334 miljonów marek dla krakowskiego 667 miljonów, dla innych prowincjonalnych po 335 miljonów marek.

Sprawa organizacji spiskowych.

WARSZAWA, 13 lutego. (Tel. wł.) Sejmowa komisja administracyjna uchwaliła wybór podkomisji, złożonej z 5 członków dla zbadania spraw w związku z organizacjami spiskowemi.

Kto w Polsce płaci podatki?

Z ogłoszonego przez ministerstwo skarbu zestawienia za miesiąc grudzień 1923 wynika, że dochody skarbu państwa w tym miesiącu wynosiły 25598 miljardów marek. Złożyły się na to następujące pozycje:

Podatek przemysłowy (obrotowy) 5557 miljardów,
Podatek gruntowy 1566 mijardów;
Podatek majątkowy (zaliczka) 1493 miljardów,
Podatki pośrednie (od spirytusu, wina, cukru, nafty, węgla, zapałek itd. 7170 miljardów;
Spadki, darowizny, stample itd. 2051 miljard.;
Cła 4103 miljardów;
Tytoń 1496 miljardów;
Opłaty wywozowe 638 miljardów.

Z powyższych cyfr wynika, że lwią część dochodów dały podatki pośrednie, mianowicie podatki spożywcze, cła, tytoń i podatek obrotowy — razem 18326 miljardów, podczas gdy podatki bezpośrednie dały około 7009 miljardów.

Uderzającą w tem zestawieniu jest pozycja podatku gruntowego. W Polsce, gdzie rolnictwem zajmuje się 70 procent ludności, gdzie rolnicy i cukrownicy notorycznie robią najlepsze interesa i największe majątki, podatek gruntowy przyniósł prawie tyle co monopol tytoniowy. Z tego jednego zestewienia widać już, kto w Polsce płaci podatki: płacą go masy przy spożywaniu każdego kęsa, przy wypalaniu każdego papierosa, najmniej zaś płacą ci, którzy z tytułu posiadania własności rolnej uważają się za „obywateli“, którzy z tego tytułu mają pretensje i faktycznie mają największe przywileje.

—::::—

Szantażysta dziennikarski.

Dziennikarstwo lwowskie zaśmieca od dłuższego już czasu p. Thumen ze swoją „Gazetą codzienną“. Wartość tego indywiduum znaną jest powszechnie, znają go też i władze.

Oto wpadł do naszych rąk dokument urzędowy, który krótko, ale lapidarnie i trafnie określa p. Thumena i jego gazetę. Oto jego brzmienie:

Dyrekcja Policji we Lwowie. L. 71659/16.

Do Dyrekcji Kolei Państwowych we Lwowie.

Na tamtejsze pismo z dnia 23 listopada b. r. L. 532/pras, oznajmia się, że „Gazeta Codzienna“ wychodzi codziennie w ilości 500—600 egz., jest to pismo brukowe, które przed wybuchem wojny **uprawiało przez swego naczelnego redaktora i wydawcę Feliksa Tuhmena w wielkim stopniu szantaż** i lubowało się w umieszczaniu skandalicznej kroniki. Z wybuchem wojny pod wpywem zaostrzonej cenzury zmienił się wprawdzie pod tym względem kierunek pisma na lepsze, **jest jednak rzeczą pewną,** że z nastaniem normalnych stosunków, **pismo to powróci do dawnego procederu.**

(Podpis nieczytelny).

I istotnie, gdy zmieniły się stosunki i gazeta ta wróciła do dawnego, urzędownie stwierdzonego procederu. W wielkim stopniu uprawia szantaż. Napada na kuratorjum szkolne, na dyrekcję teatru i t. d. P. Thumen dorobił się bowiem drukarni i dla niej musi zdobywać roboty.

Ostatnio zapowiedział napaść na lwowską Kasę chorych. Tajemnica tego ostatniego napadu polega na tem, że młodsza latorośl tej znanej rodziny chciałaby alimenta rozwiedzionej żonie zapłacić posadą w tworzącej się w Kasie chorych aptece. Artykuły są przygotowaniem terenu, milczenie gazety ma być posadą opłacone. Ale w tym wypadku wypróbowana metoda zawiedzie. Kasa chorych alimentów za p. Thumena płacić nie będzie.

—::::—

Z wydawnictw.

Reakcja w walce z oświatą.

IV. LATARNIA.

Ukazał się lutowy zeszyt „Latarni“ p. t. **„Reakcja polska w walce z oświatą“**, napisał znany i zasłużony działacz oświatowy, poseł tow. Juljan Smulikowski.

W niezmiernie treściwym wykładzie autor przedewszystkiem rozpatruje obecną sytuację polskiego szkolnictwa powszechnego, jako właściwy typ szkoły powszechnej **szkołę siedmioklasową.** Stwierdza atoli, że w Polsce takich szkół jest bardzo mało, przeważnie zaś panuje typ jedno i dwuklasowy; łatwo zrozumieć na jak niskim poziomie musi stać nauczanie w podobnych szkółkach. Na 28.000 szkół powszechnych w Polsce, tych małowartościowych jedno i dwuklasowych, jest 22.000. Dalej autor w niezmiernie ciekawych cyfrach przedstawia stan oświaty powszechnej w Polsce, wykazując, że w całej Polsce na 1000 ludności kształci się 117 dzieci, zamiast 190, gdyby nauczanie objęło istotnie ca'ą młodzież. Ta skandaliczna cyfra spada w poszczególnych województwach bardzo nisko; tak stoł. m. Warszawa kompromituje się niesłychaną wprost cyfrą 61 dzieci na tys. mieszk, Słowem 40 proc. młodzieży obowiązanej do szkoły nie korzysta w Polsce z dobrodziejstw nauki szkolnej.

Dalej autor omawia bezsilność władz szkolnych, fatalny stan budynków, gruźlicę wśród nauczycielstwa, projekta powszechnego nauczania, fatalną taktykę Piastowców. Niezmiernie ciekawe są wywody autora na temat dobijania szkolnictwa polskiego przez reakcję; tu mówi autor o projektach szkoły wyznaniowej, o niesłychanem skreślaniu budżetu szkolnego przez „narodowy“ rząd Chjeno-Piasta. Dalej tow. Smulikowski omawia politykę w szkole, niewykonywanie Konstytucji, szczegóły budżetu ministerstwa oświaty i t. p.

Pomnikiem hańby dla rządu Chjeno-Piastowego pozostanie skreślenie 65 mil. złp. z budżetu szkolnego przez min. skarbu Kucharskiego.

Broszurę kończą uchwały ostatniego Kongresu P. P. S. w sprawie oświaty oraz charakterystyka T. U. R.

Znakomita broszura tow. Smulikowskiego zasługuje na masowe rozpowszechnienie. Niestety bowiem w Niepodległej i Domokratycznej Polsce sprawa oświaty nie tylko jest niedoceniana, ale stała się przedmiotem haniebnych zamachów reakcyjnych.

Przypominamy uchwałę Kongresu P. P. S. obowiązującą wszystkie organizacje partyjne do masowego kolportażu „Latarni“.

Zwracać się natychmiast do Księgarni Robotniczej, Warszawa, ul. Wspólna 17.

—::::—

Doroczne Walne Zgromadzenie członków P. P. S. we Lwowie

(Ciąg dalszy).

odbędzie się w piątek, 15. b. m. o godz. 7-mej wiecz. w lokalu przy ul. Brajerowskiej 8., oficyny

Porządek dzienny:

1) Dyskusja nad złożonemi sprawozdaniami.
2) Udzielenie absolutorjum ustępującemu O. K. R-owi i Sekcji Kobiet.
3) Wybór nowego O. K. R-u i Sekcji Kobiet
4) Program działalności na rok przyszły.
5) Wnioski.

Wzywa się wszystkich tow. opłacających podatek partyjny, aby na zgromadzenie to masowo się jawili.

Wstęp tylko za okazaniem legitymacji partyjnej.

Towarzysze zalegający z podatkiem part. przez trzy miesiące, muszą wkładki uzupełnić, jeśli chcą wziąć udział w zgromadzeniu.

Prezydjum Okr. K. ROB. P. P. S.
we Lwowie.

—::::—

Z ruchu zawodowego.

§ ZGROMADZENIE SEKCJI KOND. Z. Z. K. odbędzie się dnia 14 lutego br. w sali Związku Gródecka 69 we Lwowie przy współudziale delegata O. S. K. m. Warszawy.

—::::—

Nowiny z dnia.

Lwów, 14. lutego.

REPERTUAR TEATRU MIEJSKIEGO WE LWOWIE:

Czwartek, o godz. 7. „Jak wam się podoba“
Piątek, o godz. 7 „Jak wam się podoba“.

REPERTUAR TEATRU MAŁEGO, **ulica Gródecka 2 b:**

Czwartek, o godz. 7 „Ziemia nieludzka“
Piątek, o godz. 7 „Ziemia nieludzka“,

REPERTUAR TEATRU NOWOŚCI, **ulica Słoneczna:**

Czwartek, o godz. 7 „Katja tancerka“.
Piątek, o godz. 7 „Katja tancerka“.

—::::—

TEATR ŻYDOWSKI **dyr. S. GIMPEL, Jagiellońska 11**

Czwartek, o godz. 7'30 „Cipker Fajer“

—::::—

UKR. NARODNYJ TEATR »UKR. BESIDY«, dyr J. Stadnik (ul. Szaszkiewicza 5):

W piątek o godz. 7'30 „Żydówka“.
W niedzielę o godz. 3 pop. W noc Świętojańską
W niedzielę o g. 7'30 „Cnotliwa Zuzanna“.

Bilety wcześniej w Sojuznym Bazarze (ul. Ruska) a w niedzielę od godz. 10 do 12 i od 2 do 8 przy kasie.

—::::—

TEATR BAGATELA. Od wtorku 29. stycznia do 12 lutego 1924. Część I: »Matchich o północy« sketsch. Część solowa D. Wicka — Marek Windheim — Wojnar i Martówna — B. Bronowski. C ęść III: »Futuryzm w miłości«, farsa. — Początek o godz. 8 wieczorem.

—::::—

UNIWERSYTET LUDOWY IM. A. MICKIEWICZA rozpoczyna dnia 11. b. m. cykl pod tyt. Średniowiecze a odrodzenie“

Czwartek, 14. II. Prof. dr. R. Gańszyniec: „Kultura religijna do Odrodzenia“.

Sala Muzeum Przemysłowego, ul. Hetmańska, godzina 7 wieczorem

Cykl filmowy p. t. „Bogactwa naszego kraju“

ODCZYTY FILMOWE UNIWERSYTETU LUDOWEGO pt. „Bogactwa naszego kraju, odbędą się w sali Instytutu technologicznego przy ul. Bourlada.

w czwartek 14 bm.: Eksploatacja nafty w Borysławiu.

W sobotę 16 bm.: Kopalnia i warzelnia sali w Wieliczce

Filmy objaśni prof. Wójcik. Początek o godz. 7-mej wieczór.

Z TEATRU UKRAIŃSKIEGO. Zaszczytnie znana śpiewaczka p-ni Z. Fedyczykowska wystąpi gościnnie na ukraińskiej scenie (ul. Szaszkiewicza 5) w piątek 15 bm. w operze „Żydówka“. (Bilety wcześniej do nabycia w Sojuznym bazarze!)

PRZYJAZD A. THOMASA DO WARSZAWY. Jak donosi „Robotnik“, dnia 14 bm. przybywa z Genewy p. Franciszek Sokal, przedstawiciel Polski w Międzynar. Biurze Pracy. Przyjazd p. Sokala poprzedza przybycie do Polski p. Alberta Thomasa, który z ramienia Międzynarodowego Biura Pracy ma się zapoznać ze sposobem wykonywania ratyfikowanych dotychczas umów międzynarodowych, dotyczących pracy i opieki społecznej. Albert Thomas przybywa do Warszawy dn. 20 bm.

Z POWODU SŁABEJ FREKWENCJI wstrzymuje się z dniem 15 lutego aż do odwołania na linji Kamienice-Krzemieniec bieg pociągu mięszanego nr. 2952 (odjazd z Krzemieńca 9'10 i nr. 2953 odjazd z Kamienicy 18'54 oraz na odcinku Kamienica-Dubno linji Krasne-Zdołbunów bieg pociągów mięszanych nr. 851 (odjazd z Kamienicy 2'00 i n r. 852 (odjazd z Dubna 3'21, nr. 853 (odjazd z Kamienicy 10'57) i nr. 854 (odjazd z Dubna 18'16).

PO USUNIĘCIU ZASP ŚNIEŻNYCH podejmuje się z dniem dzisiejszym tj. 12 lutego ogólny ruch na odcinku Lwów—Janów linji Lwów—Jaworów zaś wskutek ponownych zasp śnieżnych wstrzymuje się z dn. 12 lut. aż do odwołania ogólny ruch na odcinku Sokal—Włodzimierz Wołyński linji Sapieżanka—Włodzimierz Wol.

W okręgu dyrekcji stanisławowskiej wskutek ponownych zasp śnieżnych wstrzymano z dniem 11 lut. aż do odwołania ogólny ruch na linji Tarnopol—Kopyczyńce oraz na odcinku Stanisławów—Kopyczyńce linji Stanisławów—Husiatyn.

III ZJAZD PRZEWODNIKÓW SPÓŁDZIELCZOŚCI POLSKIEJ odbędzie się we Lwowie w salach obrad Rady miejskiej w Ratuszu w dniach 15 i 16 lutego 1924 r.

Pierwszy Zjazd odbył się w Lublinie w czasach

okupacji austrjackiej w r. 1918, drugi zaś w Poznaniu w listopadzie 1921 r. Zjazd ma doniosłe znaczenie dla rozwoju myśli i życia spółdzielczego, to też gród tutejszy spodziewa się bardzo licznego napływu gości i reprezentantów polskiej Spółdzielczości z całego Państwa.

PODWYŻSZENIE PODATKU LOKATORSKIEGO. Wczoraj uchwalono na sekcji finansowej Rady miejsk. wprowadzić podatek lokatorski w wysokości podatku wodociągowego tj. 32400 mkp. od korony wedle stanu czynszu z r. 1914. Podatek ten odnosić się ma do wszystkich czynszów za mieszkania bez względu na ich wysokość. Postanowiono ponadto po technicznem przygotowaniu wprowadzić dla czyszów od mieszkań i sklepów powyżej 100 kor. z r. 1914 dodatek w wysokości drugich 32400 mkp. od 1 kor., tak, że kto płacił np. w r. 1914 — 110 kor. miesięcznie za czynsz, będzie płacił dwa razy więcej niż ten, co płacił do 100 kor. mies. Uchwałę sekcji ma dziś zaaprobować Rada miejska.

BĘDĄ KŁOPOTY Z DESINFEKCJOWANIEM MIESZKAŃ. Na sekcji IV Rady miejskiej uchwalono znieść bezpłatną desinfekcję mieszkań po chorobach zakaźnych u zamożnych, niezamożnych będzie prez. miasta zwalniał od opłat na podstawie świadectwa ubóstwa. Wniosek tow. Mareckiego, aby desinfekcja była ogółem bezpłatna, a opłacana tylko przez tych, którzy sami jej przeprowadzenia zażądają — nie uzyskał większości.

Zachodzi obawa, że wiele ludzi nie rozumiejących niebezpieczeństwa choroby zakaźnej będzie zatajała wypadki tych chorób dla uniknięcia kłopotów z wydostaniem świadectwa ubóstwa, co może mieć ujemny wpływ na stan zdrowotności.

KURSY WALUT. W ostatnich dniach zwiększył się obrót dewizami co świadczy, że przemysł i kupiectwo nanowo prowadzą ożywione transakcje. Spowodowało to częściowy wzrost wartości dolara. W ub. wtorek w Warszawie płacono dolary do 9'800, wczoraj jednak kurs ten osłabł i notowano je tam 9.400—9.210, franki szwajc. 1.634—1.602, kor. czeskie od 266, austr. 129, bony złote od 1.350.

Waluciarze we Lwowie zdołali wyśrubować kurs dolara nawet do 9.900. Wieczorem nastąpiła jednak tendencja zniżkowa. Dol. kanad. płacono 9.000, kor. czeskie 280, funty 39.500 tys. mkp.

PKKP. wczoraj płaciła: dol. 9.177—9.270, kanad. 8.880—8.970, franki franc. 418, fr. belg. 363, fr. szwajc. 1.600, funty 39.550, liry 401, kor. czeskie 263, austr. 129, złote bony 1.400, miljonówkę 750 tys. mkp.

SAMOBÓJSTWO W ARESZTACH POLICYJNYCH. W ostatnich czasach kilkakrotnie zdarzały się wypadki zamachów samobójczych w aresztach przy ul. Jachowicza. Wczoraj znów powiesiła się tu jedna aresztantka.

Przed niedawnym czasem w powiecie żółkiewskim policja przytrzymała dwudziesto kilkuletnią Julję Baraską za włóczęgostwo. Lwowska policja poczęła prowadzić śledztwo w kierunku ustalenia dowodów jej winy na tle politycznym. Zamknięto ją przeto w odosobnionej celi. Wczoraj zrana upomniała się ona u służby więziennej o kawę. Gdy dozorca przyniósł jej napój, ujrzał Baraską wiszącą na klamce u okna, na pętlicy sporządzonej z podartej bielizny. Po stwierdzeniu zgonu przez lekarza więziennego zwłoki denatki zabrano do Zakładu medycyny sądowej. Policja w sprawie tego samobójstwa udzieliła prasie dość skąpych informacji. Denatka miała niegdyś pracować w jakimś biurze jako siła kancelaryjna. Pozatem nie wiadomo czy ustalono jej winę, w kierunku prowadzonego śledztwa.

JODYNA NA KŁOPOTY SERCOWE. 16-letnia Stanisława K. służąca, zam. przy ul. Rzeźbiarskiej popadła w komplikacje sercowe. W „cierpieniach" tych szukając lekarstwa znalazła go — w jodynie, której sporą porcję zażyła. Pozostawiono ją w opiece domowej.

MIŁE ZŁEGO POCZĄTKI... Juljusz D. w towarzystwie Marji Liszczyszyn spędził miłe chwile w lokalach śniadankowych. Następnie odwiózł osóbkę tę dorożką do jej mieszkania przy ul. Kochanowskiego. Tu jednak otrzymał od niej potężny cios haczkiem w twarz. Po zaopatrzeniu na Pogotowiu rat. nieborak stwierdził brak około 90 milj. w portfelu.

SPEKULANCI I PASKARZE ZWYCIĘŻAJĄ. Na giełdzie zbożowej we Lwowie od paru dni spekulanci ponownie podwyższają ceny. Wczoraj z powodu żądania wygórowanych cen nie doszło tu do transakcji. Notowano pszenicę 35—3.600, żyto 24.500—25.500, jęczmień browarniany 21.500—22.500, przemiałowy 19.500—20.500, owies 23.500—24.500, mąkę pszenną 42, 62 i 80, żytnią 53—60, otręby 11—12 milj za 100 kg.

Magistrat przyznał piekarzom wyższe ceny za bułki o 5 tys. sami zaś piekarze już wczoraj pobierali o 50 tys. więcej na jednym bochenku chleba. Ryż podrożał o 200 tys. za 1 kg. Również i inne artykuły spożywcze znów podrożały. Lwowscy paskarze i spekulanci wstrzymali „falę zniżkową" swemi spasionemi barami.

—:::—

Kto ma składać zeznania w sprawie podatku majątkowego?

Jutro upływa termin zeznań w sprawie podatku majątkowego. W komisarjatach tłok nie do opisania, tak, że musiano wezwać asystencję policji dla utrzymania porządku. Wśród zgłaszających się jest dużo takich, którzy *nie mają obowiązku* składać zeznań, ponieważ majątek ich nie dochodzi do sumy, od której należy opłacać podatek majątkowy. Szkoda więc czasu i kosztownego papieru. Wolni zatem od składania zeznań są ci, których urządzenie domowe nie przedstawia wartości 5 tysięcy franków złotych. Obecnie ceni się wprawdzie wyżej wartość mebli niż przed wojną, w każdym razie urządzenie skromne choćby i trzy pokojowe nie przedstawia wartości wspomnianej. Natomiast parcele, choćby zdaniem właściciela nie przedstawiały wartości paru tysięcy franków muszą być zgłoszone.

Kto zatai wartość swego majątku, naraża się na karę 1000 franków złotych i pół roku aresztu.

—::::—

Wyrzucenie na bruk.

W tych dniach otrzymało jedenastu urzędników Banku Dyskontowego warszawskiego we Lwowie, wypowiedzenie posad z dniem 1 kwietnia br. z powodu zwiększenia się kosztów administracji, a zmniejszenia się agend bankowych.

Jeżeli się zważy, że ma się do czynienia z jedną z instytucji bankowych, uważanych za najbogatszą w Polsce, wypowiedzenie to zdziwić musi niepomiernie. Dyrekcja powyższego Banku karmiła długi czas urzędników swej instytucji, nadzieją lepszej przyszłości, równocześnie ukracając ich miesięczne pobory, a teraz, na pierwsze oznaki przesilenia gospodarczego, zaczyna zmniejszać swe wydatki administracyjne i oszczędzać na tych najbardziej w instytucji pokrzywdzonych.

Prócz tego, jak się dowiadujemy, jeden z dyrektorów tej instytucji chcąc uniknąć nie miłych przejść, wybrał się na kosztowną przejażdżkę za granicę, a drugi, wróciwszy właśnie z zagranicy, tak gorliwie zabiera się do redukcji i pozbawia chleba ludzi zasłużonych dla instytucji i obarczonych rodzinami.

Są inne sposoby zmniejszania wydatków na administrację i nad tem pytaniem winna zastanowić się Rada Nadzorcza Banku i szerokie grono akcjonarjuszy.

Z sali sądowej.

6 LAT WIĘZIENIA ZA PODPALENIE Z ZEMSTY.

Antoni Budnicki, 20-letni wyrostek, syn rolnika w Trościańcu ad Dziewięcierz, nie chciał żyć z piętnem złodzieja na czole, będzie za to nosić piętno podpalacza przez całe życie.

Sprawa przedstawia się następująco: Budnicki pracował u gospodarza trościańskiego Czobita, który rzucił na niego podejrzenie o kradzież snopków żboża i innych rzeczy. Wywołało to w Budnickim taką nienawiść i żądzę zemsty, że nie namyślając się wiele w nocy 11 listopada 1923 podpalił strzechę stodoły Czobita wskutek czego całe prawie gospodar-
głych Budnicki nie przyznawał się do winy, wyja-
Na wczorajszej rozprawie przed sądem przysię-
stwo jego poszło z dymem.
śniając, że pierwotne przyznanie w czasie śledztwa policja wymusiła na nim biciem. Mimo tych zaprzeczeń sędziowie przysięgli potwierdzili 11 głosami pytanie w kierunku zbrodni podpalenia i na tej podstawie trybunał pod przewodnictwem r. Meyera zasądził go na 6 lat ciężkiego więzienia.

Bronił oskarżonego dr. Głuszkiewicz, oskarżał prokurator Paklikowski.

Na ochronkę im. J. Piłsudskiego.

Tow. W. L. zamiast nabożeństwa w rocznicę śmierci swej żony składa 10 milj. na ochronkę im. J. Piłsudskiego.

Dalsze datki na ten cel przyjmuje administracja „Dziennika Ludowego" ul. Sykstuska 21 II p.

Na pokrycie strat z powodu konfiskat „Dziennika Ludowego"

Z. Z. K. Sambor 39 milj. Lista Nr. 7 1 milj. przez tow. Szczyrka 5 milj. Zw. kaflarzy z zabawy 10 lutego 7 milj.

Dalsze datki na ten cel przyjmuje administracja „Dziennika Ludowego" ul. Sykstuska 21 II p.

—::::—

Ze sportu.

KLUB SPORTOWY Z. Z. K. zawiadamia swych członków że dn. 16 bm. o godz. 16-ej odbędzie się walne zgromadzenie. O ile nie jawi się większość członków, to o pół godziny później odbędzie się walne zgromadzenie przy jakimkolwiek bądź udziale.

ZARZĄD.

—::::—

Sprawy partyjne.

BACZNOŚĆ TOWARZYSZE W BORYSŁAWIU! Zebranie członków P. P. S. w Borysławiu odbędzie się w sobotę dnia 16 b. m. o g. wpół do 7 mej w Sali Domu Ludowego. Na porządku dziennym: Dyskusja nad sprawozdaniem z kondresu P. P. S.

Wstęp dla członków P. P. S. za okazaniem legitymacji partyjnej.

RADA ROB. P. P. S.

W NIEDZIELĘ dnia 17 b. m. o g. 9 rano w sali Domu Ludowego w Borysławiu odbędzie się 3-ci wykład Szkoły Socjalistycznej tow. Dra Herstala, p. t. „Prądy nurtujące klasę robotniczą".

* W ZWIĄZKU PRACOWNIKÓW GMINNYCH Ormiańska 2 II p. odbędzie się w sobotę, 16 bm. o godz. 6'30

ODCZYT

tow. dra Dręgiewicza, na temat „Zagadnienia socjalizmu w obecnym czasie".

Uprasza się towarzyszy o liczny udział.

Sekcja Ośw. P. P. S.

* BIBLJOTEKA RADY ROBOTNICZEJ P. P. S. we Lwowie otwartą zostanie w piątek 15 bm. o g. 7-mej wieczór w lokalu przy ul. Ormiańskiej 2 II p. Korzystać z niej będą mogli członkowie, którzy uiszczą wkładkę 100 tys. mkp. i złożą kaucję w wysokości 1 milj. mkp.

Członkowie, którzy dotychczas nie zwrócili pożyczonych książek z bibljoteki korzystać nie będą mogli.

Zarząd bibljoteki.

* DZISIEJSZE ZEBRANIE SZKOŁY PART. z powodu przeszkód niezależnych od nas — nie odbędzie się — XII zebranie przeto odbędzie się we wtorek 19 b. m.

Sekcja Ośw. PPS. Lwów.

—::::—

Za wiersz milm. 1 szpaltowy zwykle za tekstem Zł. —·05. Nadesłane Zł. —·15, w tekście Zł. —·25.

OGŁOSZENIA

Na 1-ej str. Zł.—·30. Drobne ogł. za słowo Zł. —·03 Komunikaty Zł. —·20, zamiejscowe o 25% drożej

1 zlp. = 1,800.000 Mp. Ceny ogłoszeń w zlp. obliczanych po urzędowym kursie franka złotego, podawanego codziennie.

Firma JAKÓB SIESER, Gródecka, sklep galanteryjny — mimo uchwały drobnych kupców, ażeby ceny z drobnej sprzedaży opuścili o 15%, powyższa firma nie uwzględnia wcale tego, ale przeciwnie podnosi ceny o 30% i wyżej. — Towarzysze, omijajcie powyższą firmę. 2—1

Rzeźbiarza do drzewa, samodzielną zdolną siłę, przyjmie fabryka »DĄB«, Lwów, Łyczakowska 27. 1—3

MOTORY ROPNE od 6—60 HP. pierwszorzędnej marki, dogodne spłaty oraz KAMIENIE. WALCE, PERLAKI, OLEJARNIE. TRANSMISJE. PASY, GAZĘ, OLIWĘ, poleca najtaniej: **„PILOT“, Lwów, ul. Batorego l. 4.** 10-7

Stolarzy budowlanych tylko bardzo zdolnych przyjmie fabryka »DĄB«, Lwów, Łyczakowska 27. 1-3

Specjalista chorób wenerycznych i skórnych Dr. A. NADEL ordynuje od godziny 12—6-tej **Lwów, plac Halicki 7** (nad Kawiarnią Centralną). 50—1

Klasa pracująca

kupuje pończochy, skarpetki i t. p. najtrwalsze i najtaniej u firmy

PFAU, Lwów, Rynek 19,

bo wchód przez sień. 128

Walne Zgromadzenie

członków Spółdzielni konduktorów we Lwowie odbędzie się dnia 23 lutego 1924 o g. 14 w sali Ochronki kolejowej przy ul. Gródeckiej L. 127

z następującym porządkiem dziennym:

1. Odczytanie protokołu.
2. Sprawozdanie Zarządu.
3. Sprawozdanie Rady Nadzorczej i Komisji rewizyjnej.
4. Sprawozdanie z lustracji przeprowadzonej przez Związek rewizyjny.
5. Udzielenie absolutorjum.
6. Rozdział zysków.
7. Wybór Rady Nadzorczej składające się z 12-tu członków.
8. Oznaczenie najwyższej sumy zobowiązań jakie Spółdzielnia może zaciągnąć.
9. Oznaczenie granic najwyższego kredytu jaki może być udzielony jednemu członkowi.
10. Zmiana statutu.
11. Wnioski i interpelacje.

Wstęp na salę Walnego Zgromadzenia za okazaniem książki udziałowej.

W razie niejawienia się odpowiedniego kompletu Walne Zgromadzenie odbędzie się o g. 15 bez względu na ilość członków z tym samym porządkiem dziennym.

Prezes R. N.: **Fr. Wadas** 135 Sekretarz: **M. Tkaczyk**

Baczność, smakosze!

Bryndza liptawska
Sery krajowe i zagraniczne
Konserwy rybne marki Katowice
Szproty i piklingi gdańskie
Kwargle ołomunieckie — tylko u firmy

CH. SOBEL, Handel delikatesów
LWÓW, LEGIONÓW 41. 46

ZWYCZAJNE ROCZNE

WALNE ZGROMADZENIE

„GLIŃSKO“ Spółdzielni wytwórczej pracowników ceramiki Stow. zarej. z ogr. odpowiedzialnością we LWOWIE.

Odbędzie się w niedzielę dnia 24-go lutego 1924 r. o godzinie 10-tej rano, w lokalu ul. Zielona L. 7.

z następującym porządkiem dziennym:

1. Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia.
2. a) Sprawozdanie z czynności Dyrekcji, b) Rady Nadzorczej.
3. Sprawozdanie kasowe.
4. Sprawozdanie Komisji rewizyjnej i udzielenie Dyrekcji absolutorjum.
5. Uzupełnienie Rady Nadzorczej.
6. Podział zysków.
7. Wnioski.

W razie niejawienia się dostatecznej liczby członków odbędzie się Walne Zgromadzenie jako powtórnie zwołane o godz 11-tej, z tym samym porządkiem dziennym i w tym samym lokalu przy jakim kolwiek komplecie. 134—

Rok założenia 1881

ARTYKUŁY DOMOWO-GOSPODARCZE.

Mydło „ŁABĘDŹ“!!!

poleca: 114

GŁÓWNY SKŁAD FARB i MATERJAŁÓW

ALOJZY HÜBNER LWÓW, RYNEK 38.

Nie kupujcie

115 3

póki nie przekonacie się, że najtaniej jest tylko w

„ŹRÓDLE POŃCZOCH“

MÜNZERA, Lwów, RYNEK 14.

naprzeciw głównego wejścia do magistratu.

W dowod przekonania podaję kilka cen:

Pończochy jedwabne	Mp 3,900.000
„ praw. jedwabne ze szwem	, 4,500.000
„ jedwabne flor. ze szwem	„ 3,500 000
„ pół jedwabne we wszyst kolorach	„ 2,600.000
„ fildecoss gęste	„ 3,900 000
„ gazowe I sorta	„ 5,500 000
Skarpetki męskie w desen. 1/4 tuzina	„ 2,900.000
Skarp. jedwabne flor o najmodn. kolorach	„ 3,500 000

Rękawiczki i kamizelki damskie w wielkim wyborze.

Stopy marki »Ideal« w różnych wielkościach i kolorach od Mp 850.000

Kupujący otrzyma pieniądze z powrotem do 24 godzin jeżeli się przekona, że u mnie teraz przepłacił.

Inserujcie w Dzienniku Ludowym!

Żądajcie tylko jedynie prawdziwą

CYKORJĘ KOLBA

z umieszczoną tu marką ochronną

Kolb
1821 Fabryka cykoryi Hyn. Ferd. Kolba dawniej Nadler i Kolb w Pradze. 1921

41

przeszło 100 lat znaną. Wszędzie do nabycia.

JENERALNE ZASTĘPSTWO i SKŁAD:

E. LANDAU

Lwów, ulica Kołłątaja l. 4.

SPÓŁKA AKCYJNA FANTO

RAFINERJA W USTRZYKACH DOLNYCH

poszukuje zaraz 123—3

jednego ślusarza

do reparacji pomp parowych, transmisyjnych i centryfugalnych. Kilkuletnia praktyka konieczna. Kandydaci mają przysłać odpisy świadectw pracy i zawezwanym będą zwrócone koszta podróży.

Baczność! WĘGIEL śląski znacznie potaniał

Górnośląski węgiel salonowy płukany	10.000.000
Górnośląski koks dla centr. ogrzewalń	13,500.000
Karwiński koks giserski dla odlewarń	19,000.000
Drzewo bukowe suche rębane	5.000.000

za 100 kg. z natychmiastową dostawą przed dom — poleca

Firma GUSTAW FRIEDMANN we Lwowie,

ul. Leona Sapiehy 49. — Telefon 748. 127—3

Zastępca naczel. redaktora i redak. odpow.: BRONISŁAW SKALAK. — Druk Lud Sp. Tow. Wyd., Lwów, L. Sapiehy 77. Tel. 496.